

BAJA ÉS VIDÉKE

Előfizetési ár egész évre 6 K Félévre 3 K

Nyilttér sora 30 fillér.

Társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

Egyes szám ára 4 fillér. (2 krajcár.)

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Csernicsek Imre, Palánka.

Aratás.

— juli 5.

Bármi realiztikus lett légyen is a mai ember felfogása, az elérhetlen iránti vágyat belőle kipusztítani nem lehetett.

Miudig kívánatosabbnak tartjuk azt, amint nincs, mint a mivel rendelkezünk. Ez emberi tulajdonságból származik az az ideális légkör, melylyel a »régii jó idők«-et burkolni szeretjük.

Pedig azokon a felmagasztalt jó időkön nem egy esunya fo't tapad, s ha némi tekintetben tán igazolták is az elnevezésüket, százszorosan csúffá tették az számtalan baj, visszamaradottság, főleg pedig oly kényelmetlenségek, melyeket mi, késő utódok, elviselni alig volnánk képesek.

A régi jó időknek dicséretét tán csak a magyaroknak lehet megbocsátani, — nekünk is csak az aratás kedveért.

Mert mi volt nekünk Péter-Pál napja, az aratás kezdete?

A legvalóságosabb, mert az élet gyakorlati oldalát licsérő, kedves ünnepe — a munka ünnepe.

A gazda egy év verejtékes, gondteli muukájának jutalma, a földmivelő jobbágy kenyeretostzó jötevője, melynek adományából egy állandó esztendeig élélhetett.

A jobbágyságot rég elsöpörte a márciusi szellő, mely viharnek is beillett — s nincs, aki visszasiratná. De vele eltűnt az aratás poezisa is, a mi annál szomorubb, régi nagy becse is.

A gazda már hónapokkal előtte törte

fejét, hogy biztosítsa az aratáshoz szükséges munkaerőt, hogy tető alá hozza lábon álló gabonáját, amely csak szűken fizet, nem azért mivel kevesebb volna mint azelőtt sőt talán az az okszerű gazdálkodás következtében még több is, de azért, mivel a világhírű magyar gabonát, a mai fejlett közlekedési viszonyok dacára, sőt talán épp azok miatt, nem tudja megfelelően értékesíteni. Az arató munkás meg dehogy is kereshet pár heti aratási fáradságért annyit, hogy ebből egy egész évig fenttarthatná magát.

Ki kell használnia az alkalmat, mert az esztendő ezenkívül eső nagy részében alig van, vagy csak hiányos a keresete.

Elégedetlen, s nem ok nélkül, ha munkájáért még annyit kap is, — mert néhány heti munkáért olyan bért nem érhet el, hogy abból egy évig eltengődhessen. Az ipar nemcsak hogy nem elég erős még nálunk, hogy a földmivelőnek az év többi szakában kárpótlást nyujthatna, de azonkívül a mezei munkás sem a gyári, sem a házi ipar gyakorlásához megfelelő képzettséggel sem bír.

Az átalakulás oly korában élünk, hogy nehéz határozottsággal állítani, hogy földmivelő nép a magyar.

Nagy hévvel nekigyürkőztünk az ipar és kereskedelem fellendítésének, mert láttuk, hogy földmivelésünk a külföld versenye következtében dus jövedelmében megcsappant, de ezt a jövedelmet nemcsak hogy nem képesek pótolni zsenge iparuuk és kereskedelmünk, hanem azok még ellen-

kezőleg nagy áldozatokat követelnek, csakhogy életképesekké lehessen őket tenni.

Igy aztán elnemt a dal, a mezőkön csak a kasza peng, s mikor a köszörűkő surlódik a rendet vágó pengéhez, oly éles, oly sivitó a hangja, hogy abból kihallatszik az egész magyar nép keserve.

A régi, tradicionális aratási ünnepekét is hiába igyekezett egyik-másik költészetre hajló földmivelési minster rendeletekkel felébrésztetni, elmaradtak és elmaradnak biz' azok, mert hiányzik az ünnepi hangulat.

El-elvándorolnak munkásaink messze tengerentuli országokba, hol száz közül alig egy szánja magát a földmivelésre, s mégis jut annyi kereset-höz, hogy fenttarthassa magát, esetleg még valamit meg is takaríthasson.

Jó lesz-e a termés, nem-e? Bizony azzal már nem gondolnak annyit, mint hajdan. Ha jó lesz is, azért mégis csak silányak maradnak életviszonyaink melyeket javítani kellene, mielőtt késő volna.

HIREK.

Pyrawarth gyógyfürdő Bécs közelében (helyi állomás Gänserndorf-Mistelbach) megnyitotta a szezonját és már élénk forgalom uralkodik. A sok nagyobbítás, mely az idén lett végeze: hidegvízgyógyintézet különféle villangyógyeszközök, továbbá a hires vas—moorfürdő, szénsavfürdő, meleglevégő és melegvizkezelés a legmodernebbül van bevezetve. Mindamellert minden toilette-luxus kerülve lesz, úgy hogy Pyrawarth-fürdőt a középosztály is szivesen felkeresi. Az olcsó élelmiszer, lakás valamint a jó jevegő nagyon alkalmas hely családok számárr nyaralásra. 2—3

Molnár Márton, Budapest

501—24—3

VII. ker. Nefelejts-utca 59. sz.

Ajánl **elsőrendű** gyártmányu, mindennemű **malomberendezéseket,** amelyek **üzemköltsége** oránkint és löerőnkint **1—1½ fillér.** Kaphatók 3—5 évi részletfizetésre.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Szoldi vidéki ügynökök alkalmaztatnak.

* **Ne higgy a legénynek.** Szilágyi Károly 10 éves paszeri legény és Majláth Ferdth ottani leány szerettek egymást, de mindkettőnek szülei ellenézték a házasságot mire a fiatalok elhatározták, hogy vad-házasságra lépnek és ha szüleik még tovább is ellenzik, mindketten öngyilkosok lesznek. Ugy látszik, hogy a szülők ellenkezései meg nem tört, mert a két szerelmes fiatal kiment a község határába s a völgyben levő, úgynevezett arany kuthoz, hol a leány beleugrott, a legény azonban ahelyett, mire a közlben levő rendőrök odaszaladtak és a szerelmes leányt kihúzták. — Vallatás közben azt mondta, hogy közös akarattal szánták rá magukat az öngyilkosságra. A leány abban a szent meggyőződésben ugrott a kutba, hogy kedvese követni fogja. A legény azonban tagadja azt, hogy ő is öngyilkos akart volna lenni. A szerelmes öngyilkosnak az ijedségen és csekély ütődésen kívül más baja nem lett. De a legényből kiábrándult.

A férj merénylete. Horváth Ferenc csantavéri lakost a felesége férje durva viselkedése miatt elhagyta és testgébátyjához a tanyára ment. Horváth kiment sógorához és feleségét hívta haza, de ez kijelentette, hogy nem megy vissza. Horváth erre lelővéssel fenyegette. Ezért először megdorgálta Horváthot, mire ez revolvert rántott és sógorára és feleségére lőtt, de szerencsére a golyók célt tévnsztettek. A lövés zájára összeszaladt cselégség Horváthot lefogta és a csendőrségnek átadta.

Vasúti szerencsétlenség. A kishegyes-feketehegyi vasúti állomáson Csik János kiségitő fékezőt a 953. sz. tehervonat tolatása közben agyonnyomta. A szegény ember szörnyen halt. A topolyai járásbíró-ság vizsgáló bírāja kiszállt a helyszínére, ahol megállapította, hogy a szerencsétlenségnek egyedül Csik volt az oka.

A Vasárnapi Ujság június 30-iki száma, mely 30 képpel jelent meg, meg-lepetéssel szolgál olvasóinak: közli a Zala György-féle milleniumi emlék egyes szob-rai. Ezek a nevezetes művek, melyek elkészítésében Zalának egész sereg jeles művészeink segítkezett, eddig még sehol se voltak bemutatva a nagyközönségnek, a mely a nagy mű elkészültét türelmet-lenkedve várja s a mely most örömmel láthatja, hogy mihamar készen is le.znek. Verset Lampérth Gézától és Haraszthy Lajostól, eredeti regényt Mikszáth Kálmán-tól és Pekár Gyulától, angolból fordított regényt Wharton Edith-től közöl e szám. Egyéb közlemények: Ballagi Géza és

Almásy Balog Tihamér arcképe és nekro-logja, a lebontásra kerülő Tökölj-intézet, Linek Lajos egy kedves rajza, az obstruáló horvát képviselők csoportképe, egyéb köz-érdekű képek s cikkeik és a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, Köz-intézetek stb. **Vasárnapi Ujság** előfizetési ára negyedévre 4 korona 80 fillér. Meg-rendelhető a kiadóhivatalban.

Egy asszony, aki veri a férfiakat. Veszedelem asszonynak ismerik Kossuth-falván Szóczi Jánosné, mert ha valakire haragszik, légyen az férfi avagy nő neki megy szembeszál vele és alaposan elveri. Mint levelezőnk írja, így történt Bodor Sándor attani lakossal is. Szócsné már ré-gebbi idő Szó nélkül megátmadta és úgy elverte, hogy szegény embert szószeros értelemben lepedőben vitték haza. A har-czias kedvtű asszonyt a csendőrség súlyos testi sértés miatt feljelentette.

Vizbefulladt. Özv. Horváth Tamásné, szablayi birtokosnő Temerinből való bére-sének Csorba Józsefnek a mult esztőtörtökön meghagyta, hogy a Sokicza-féle szállásáról este 2 lovat hajtson egy másik szállására és közben fűrössze meg öke. Csorba a meghagyásnak megfelelt, azonban akkor amidőn a lovakat a Jegricskabarba kubik-gödreibein fűrössztötte, oly szerencsétlenül állt rajtuk, hogy leesett róluk. Az uszni nem tudó 18 éves iju a 2-3 méter mély gödrökben lelte halálát. Tetemét csak har-madnap fogták ki, mert senki sem tudott vizbefulladásról, noha gazdája mindenféle kerestette elűnt bérését.

Nagy csőd Óbecsén. Néhai Zsótér Andor óbecsei nagybirtokos hagyatéka ellen elrendelték a csődöt. Tömeggond-nokká dr. Beriszlijen Miklós óbecsei ügy-védet nevezte ki az ujvidéki törvényszék.

Az ujvidéki törvényszék köréből. Az igazságügyminiszter Eckert Lászlót, az ujvidéki törvényszéknél alkalmazott díjtalan joggyakornokot díjas joggyakornokká ne-vezte ki.

* **Aki másnak kárában leli örömét.** Bognár János moholi lakos kiment a sző-lőjébe, ahol 1400 tőke volt ültetve, hogy ott a kapálást, kötözést s egyéb szőlő munkákat elvégezze; de megrémülve látta, hogy valaki az összes hajtásokat letépte a tőkéről. Azonnal hazaszaladt és jelentést tett a rendőrségnek és csendőrségnek. Ez idő alatt Bognár Ferenc is a rendőrséghez érkezett s bejelentette, hogy kertjében levő 2 éves szőlő vesszőket valaki mind kihuz-gálta, egyetlen egyet sem hagyott a föld-ben. A lelketlen nyomozza a csendőrség

Zenta város szabályrendelete. Zenta város legutóbbi közgyűlésén bizottságot küldtek ki, melynek az a célja, hogy a községi szabályrendeletnek sok elavult s a modern közigazgatással ellenlében álló szabályrendeletet módosítsa.

A bácsmegeyeri jegyzői egylet mult hét szerdáján tartott közgyűlés alkalmával nyújtotta át Fernbach Károly főispánnak az egylet díszelnökévé történt megválasz-tatásáról szóló díszoklevelet. Az egylet nevében Kiss Gyula elnök üdvözölte a főispánt. Fernbach Károly szívélyes szava-kban köszönte meg a szeretetnek és biza-lomnak megtisztelő módon való megnyi-latkozását.

A vasút figyelemzetése. A magyar állami vasutak igazgatósága az aratási ide-nyre való tekintettel mihezartás és óvin-tézkedések megtétele végett felhívja az az érdekeltek, hogy könnyen gyúló anyago-knak a pálya tüvezsélyes közelében való fedetlen raktározása kerülendő és a behor-dásokra készen fektő termények a pálya-tengelytől legalább 95 méterre viendőek. Azok a termelők, a kiknek birtokrészen a birtok kicsynységénél fogva a termelők a a felemelt távolságra elhelyezhető nem volna, terményeiket a lehető legrövidebb idő alatt hordassak el a helyszínről. Az összerakott kékék néhány barázda szán-tandó s a ki mindezeket fegyelmen kívüli hagyja, az eszleg előforduló károk követ-kezményeit is viselni tartozik.

Munkaidő és a fegyvergyakorlat. A földmívelési miniszter intézkedett az iránt hogy a földmíveléssel foglalkozó tartalékos katonák, ha aratás idejére behívót kapnának, hogy halasztás kérhessenek és ezt meg is adja a hadvezetésnek. A mely gazdasági munkás tehát a aratási időre kap behívót, rögtön kérje a fegyvergyakorlatnak más időre való elhalasztását.

Rendelet az aratósztrájk ügyében. A földmívelésügyi miniszter rendeletet bo-csátott ki az ország valamennyi törvény-hatóságának első tisztviselőihez, melyben felhívja figyelmüket arra, vajjon a birtokosok szerződettek-e már aratókat? Valoszi-nű-e, hogy a szerződéseket zavar nélkül teljesítik? Hány arató-gépre van szükség a vármegyében? Van e vármegyében ele-gendő oly munkás, aki a szerződészögeket pótolna? Megfelelő módon figyelem-ztetendők a birtokosok, hogy ha szövet-kezeti uton akarnak aratógépeket beszerez-ni, vagy munkástartaléksapatokat akarnak beszerezni, a földmívelésügyi miniszterium részéről támogatásban részesülnek. Kérdés továbbá, hogy hány marokverőre, hány kaszásra van szükség a szerződészögek pótlása végett. Végül a rendelet utasításo-kat ad a tisztviselőknak, hogy hassanak oda, hogy a szerződészögek munkások pótlására szükséges számú munkásokat a törvényhatósági munkaközvetítők a lehető leggyorsabban szerződtessek. Az ügy ér-dekében ez intézkedések lehetőleg, nyu-godt határozottsággal hajthatók végre, ugy, hogy cétalanul izgalmak helyett az akció a kormányzat és közigazgatás tevékenysége iránt a tisztelet és bizalom felkeltésére legyen alkalmas.

Kivándorlók megállni! Az amerikai **Bevándorló** című újság óva inti a ma-

Legrégibb vasforrás Auszriában

Pyrawarth

fürdő

Gyógykonyha, elegáns szobák villanyvilá-gítással, olcsó áruk, a gyógyintézetben és a helységben. **lvó, meleglevő, meleg-víz, moor, villanyos kúra, vas, moor, szénsav, villanyfürdők, hidegviz-gyógyintézet.** — Gyógyit: mindennemű női betegséget, vérszegénység, sá-padtás, reuma, ischias, idegesség, ideg és szívbetegség.

Szezon május 16-tól szeptember 15-ig.
 Bővebb értesítést ad
Fürdőkezelőség Pyrawarthon.

Állomás az alsóausztriai helysvonat Gänserndorf-Mistelbach.
 1 és háromnegyed óra vasuton Bécshől.

Öngyilkos leány. Kovács István keletiből máv. pályáőr Gizella nevű fiatal gyermekleánya, ki Szabadkán a IV. polgári iskolát végezte, attól való félmében, hogy rossz bizonyítványt kap, e hó 26-án délben nem ment haza, hanem a pályaudvarnői ruhatárába ment s ott marólugot ivott. Az öngyilkosságról értesített mentők a kórházba szállították s a gyorsan alkalmazott orvosi segélynek sikerült az ifjú öngyilkosjelölt leányt megmenteni az életnek

Választások a megyénél. A legutóbbi megyei közgyűlés Horváth Dezső zsabylai szolgabíró a bácsalmási járás főszolgabírójává választott Horváth helyébe Werner Reszó választatott még zsabylai szolgabírónak.

Az új horvát bán. Pejáchevič gróf távozásával a horvát báni méltóságra dr. Rakodczay Sándort, aki Zomborban, majd Baján volt hosszabb ideig bíró, nevezte ki a király. Rakodczay eddig a politikai életben nem játszott szerepet. 1848-ban született s így egy Horvátországban lakó magyar család fia. 1875-ban fogalmazó volt a horvát miniszteriumban, 1874-ben a zombori törvényszéknél albiró lett, 1875-ben a bajai járásbíróhoz bírónak nevezték ki. 1884-ben már a királyi tábla kisegítő előadója volt. Egy évvel később gróf Khuen-Hédervary zágrábi főügyésznek nevezte ki s Horvátországban a tömerdek elkobzást az ő rovására írják. 1888-ban a zágrábi hétszemélyestábla bírája lett, 1905-ben végre a zágrábi báni tábla elnökévé nevezték ki. Rakodczay unionista gondolkodásaminden kétségen felüláll. Wagner pozsegai birtokos leánya a felesége Horvátországban szeretetreméltó, nyílt és tekintélyes embernek ismerik.

Kisiklás. A napokban kisebb mérvű karambol történt a szabadkai személpályaudvar és a rendezőpályaudvar közti vonalon. A tartalék mozdonyokkal teherkocsikat tolatnak, miközben a váltónál az ellenkező irányban haladó kocsik közt surlódás történt és 2 teherkocsi teljesen megrongálódott. A két kocsiban szállítás végett lovak voltak elhelyezve, kísérőkkel együtt, de úgy a lovak mint kísérők sértetlenül maradtak

Számonkérőszéket tartott a városi hivatalokban Ambrozovich Lajos főispán ur ő méltósága.

A sir tolvaja. Néhány hónap előtt hunyta örök álmra szemét borsódi Latinovics Pálé, Latinovics Pál ny. főispán neje. A családja földi maradványait az ősi birtokon, Borsódon

helyezte nyugalomba. A sirt szerető kézzel díszítették virágokkal, rózsákkal. Ezeket a virágokat lopta el a sirról egy lelketlen asszony. A hiéna ellen megindította az eljárást a bajai bíróság.

Baleset. Jorgovits Milos bajai ácsmester csütörtök reggel munka közben Inznhant a Scheer Adolf-féle ház építkezésénél az állványról és jobb lábát bokában eltörte. Első segélyben Dr. Juray Károly orvos ur részesítette.

Meglopott kereskedőseged. Rátka Ignác bajai kereskedősegedtől ismeretlen tettes ellopta a kerékpárját és az eladta 15 koronáért. A kerékpárt a csendőrség a vevőnél megtalálta. A tolvajt keresik.

Két tanuló

jó családból, kerestetik Reszely Károly vegyeskereskedésében Palánkán. Az egyik azonnal, a másik augusztusban esetleg szeptember kezdetén felvétetik

Zwei Lehrlinge

aus guten Häusern, werden in der Gemischtwarenhandlung bei CARL RESZELY Palánka, einer sofort und einer im August event. anfang September aufgenommen.

JOHNSTON aratógépeit

kizárólag a magyarországi viszonyoknak megfelelőleg készítve egyszerű és tökéletes kivitelben, olós árban szállítjuk.

ächer Rudolf és Melichár Ferenc,
a Johnston Harvester Co., Batavia

Magyarországi kizárólagos képviselői

Budapest, VI., Nagymező-utca 68.

Árajánlattal készséggel szolgálnak.

SCHWARZ GY.

PALANKA, Hauptgasse Franz'sche Hause.

Nagy raktár :

női, férfi és
gyermek fehérnemű-
müarukból

továbbá

cipőárukban nagy
választék.

Grosses Lager :

Damen, Herren
u. Kinder-wäsche

ferner

grosse Auswahl
Schuh-Waaren.

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNY TÁRSULAT
BUDAPEST

Legtökéletesebb rendszerű **gőzcséplőkészletek**,
úgyisint **maratójárok** (uti-mozdonyok) cseplők,
vontatási és szántási eszközök (a mozdony utánakacs-
tott egy ölet fogó ekével).

Külön árjegyzékek mindenféle gazdasági gépekről

Mach Fr. urnak Brünn,
cs. kir. szab. nadrágtartó-gyáros.

4 évvel ezelőtt vettem egy ön által gyártott nadrágtartót, amelyvel teljesen megelégedtem. Mivel az itt nem kapható, sziveskedjék címemre 2 pár jobb minőségűt és 1 pár gyermeknek való nadrágtartót 6 garnitúra rezervgombolóval darabját 10 krét, amelyek nadrágkasztyóknak is nagyon alkalmasak, utánvéttel küldeni.

Tisztelettel
E. Crell, London, Holborn 6

Mach-féle
szab. égszszégi nadrágtartók

mindenütt, kaphatók 50. 75, 100, 1-0
190 krét, gyermekek részére 35, 42,
50 krét.

Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól!
Csupán azok a nadrágtartók valók tőlem, amelyeknek csatjaiban a „Patent Mach” jel van feltüntetve.

Aki Budapestre jön, neveljen ide meg!

ÁMOR NAGY látéváz
(ezelőtt Beliczay)
Budapest, Nagymező-utca 7. sz.

Tulajdosos:
KANCZLER GYULA.
Naponta
Kis Parádi Náci
hires szolista
teljes zenekara
hangversenyez.

Minden idegen nézze meg!

Budapest látványossága!
Gyönyörű látványossága!

Nyavalyatörés! Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot ingyen és bérmentve kapható a »szab. hatyú gyógsz. Majna Frankfurt.

Legjobb mellékkereset
nők és családok részére. Egy helyen és egy háztartásban se hiányozzék az eredeti STYRIAI kőtógép. Árjegyzék ingyen. Kedvező fizetési feltételek.

Első STYRIAI kőtógépgyár Magyarországi képviselete:
FOGL J. L. műgépész, BUDAPEST, VI. Csengery-utca 54.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63.

Altal a legújabb árak mellett ajánljátanak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cseplőgépek, löhère cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvevőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskaevők, répvágók, kukoricza-morzsolók, darálók, ortómalmok, egytemes szecel-ekék, 2- és 3-vasú rókák és minden egyéb gazdasági gépek.

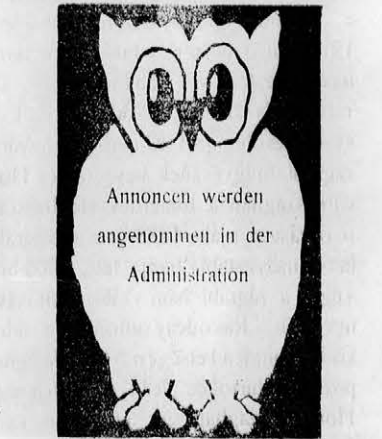
Pénz!

Törlesztés készpénz-kölcsön.

földbirtok, a birtok örökéne: háromnegyed részeg, három és fél, 4 és 4 és fél székely, ahány, 10-15, 70 évig tartós, heő Régi terhek sokkal magasabb összegre és elősőbb kamara átváltoztatással. A kölcsön a fél évveléhez fizetendő. Gyorsan eszközöl minden előleges költség nélkül.

Klauber S. bankbizon anyi irodája Baja.
Tóth Kálmán-tér, a plebánia templom mellett.

VALÓDI EZÜSTTÁRGYAK
és **ÉKSZEREK**
tulhalmozott raktár folytán
olcsón adatnak el
KRIEGLER D. arany- és ezüst
ékszerárú gyárában
Budapest, IV. Károly-körút 24.

Annoncen werden
angenommen in der
Administration

UJ ASZTALOS MŰHELY

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, misz rint BAJÁN, a Petőfi Sándor-utca 81. sz. alatt saját házamban egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

BUTOR ASZTALOS
műhelyt rendeztem be.

Készítek mindennemű **háló, ebédő és garson szobákat** és mindenféle lakberendezést.

Szolid kivitelű izléses munka.

Saját készítményű árut állandóan raktáron tartok.

Tisztelettel
IFJU STOLL JOZSEF
asztalos mester.